

GAZETA POLSKA

WARUNKI PRENUMERATY
ROZCZNIĘ

W Brazylii 14\$000
W Argentynie 5 pezów
W Ameryce Północnej i Europie 2 dolary
Sprzedaż w kioskach \$500 za numer.
Prenumeraty opłaca się z góry.

Za artykuły podpisane Redakcja nie odpowiada. — Rekopisów nie zwraca się, nawet tych, które nie są drukowane.
Numer dzisiejszy 10 stron druku.

GAZETA POLSKA — Caixa Postal B
Curytyba — Paraná — Brasil.

Redakcja i Administracja:
Rua Aquidaban N.º 842

Sekcja administracyjna w São Paulo
J. M. HOLESKI
— Caixa Postal, 2295

Redaktor odpowiedzialny: KAZIM. OŁDAKOWSKI

Nr. 51

Kurytyba, - São Paulo 15 Grudnia 1932

Rok 41

19 Grudnia 1932

Dr. Roman Staniewicz
Konsul Generalny R. P.
Opiekun Kolonii Polskiej,
która tyle przysług oddała
Stanowi Paraná.

Pani Konsulowa R. Staniewiczowa,
Jedna z Dam Protektorek
Balu Oficjalnego, który
odbędzie się dnia 19-go b. m.
w Saengerbundzie.

Gdy wróg zdradziecki, rozdarł na ćwierci, przestawne Królestwa Jagiellonów i Piastów, gdy ucisk nieznośny tamował wszelką myśl o wolności, gdy żyć było ciężko, ruszyli z nad Wisły zrazu setki, potem tysiące siernieżnej braci, i w pracy i znoju, już zniwając błogosławioną ziemię parańską, pracować poczęły, wspierając wysiłki tytaniczne młodego narodu, który w posiadanie objął pół półwyspu południowo-amerykańskiego, prawie że kontynent. Lecz przyszłemu tu nie ja-

Piękny, Żywny
i hojny kraju!
Parano, ma-
rzenie tylu
dzielnych
serc polskich

Dr. Caio Machado, Prezes Zw.
Prasy Parańskiej A. P. I.
Inicjator Uroczystości „Dnia
Parany i znakomity dziennikarz

Ojczyzno
naszych
dzieci, a więc
i nasza
druga
Ojczyzno!

Pan Manoel Ribas

Interwentor Federalny
Znakomity administrator Stanu
Paraná i znany finansista.

ko niewolnicy, lecz jako siła twórcza i odrazu stanęliśmy obok naszych drogich gospodarzy, jako równi z równymi, a wolni z wolnymi.

Ze szczerego więc serca w dniu uroczystym Niepodległości, naszej przybranej Ojczyzny, wielkiej i wspaniałej Parany, wołamy:

„Żyj nam drogi kraju, żyj nam droga sercu naszemu Paraná! My dzieci szarych nadwiślańskich nizin ślubujemy Ci na wieki miłość i obiecujemy, zachowując zawsze naszą polską duszę, pracować nad Twą wspaniałą przyszłością i poświęcić Ci krew naszą, nasz pot a przedewszystkiem składamy ci w ofierze miłość bezkresów i bez zastrzeżeń.

Nowy Minister Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej JÓZEF BECK.

Minister Beck urodził się 4. X. 1894 r. w Warszawie, jako syn Józefa Becka, znanego działacza samorządowego b. Wiceministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz Bronisławy z Łuczukowskich.

Minister Beck studja średnie odbywał w szkole realnej w Krakowie, gdzie uzyskał świadectwo dojrzałości. Studja wyższe odbywał na Politechnice we Lwowie, potem w Wiedniu na Akademii Eskportowej. W 1914 roku wstąpił do Legionów, odbywając kampanję na froncie w 1 pułku Artylerji jako oficer linjowy. W roku 1918 brał udział we wszystkich pracach P. O. W. w Rosji i na Ukrainie. W 1919 roku ukończył Szkołę Sztabu Generalnego: W tym samym roku wysłany został do Rumunii w misji wojskowo-dyplomatycznej.

Okres wojny z Rosją spędził częściowo na froncie, częściowo zaś w Sztabie Generalnym, przyczem w okresie zwycięstwa wojsk polskich pod Warszawą zajmował stanowisko szefa jednego z oddziałów w kwaterze głównej Naczelnego Wodza. W roku 1921. brał udział w charakterze eksperta w konferencji polsko-litewskiej w Brukseli. Na początku 1922 r. zostaje mianowany attaché wojskowym i morskim w Paryżu i w Brukseli, zajmując to stanowisko około 2 lat.

Od 1926 roku ppułk. Beck zajmując stanowisko szefa gabinetu Ministra Spraw Wojskowych Marszałka Piłsudskiego. Na tem stanowisku, jako jeden z najbliższych współpracowników Pana Marszałka pozostaje w stałym i bezpośrednim kontakcie z doniosłymi zagadnieniami życia politycznego naszego państwa. Dalszym krokiem w karierze politycznej Ministra Becka jest

P. JÓZEF BECK

Minister Spraw Zagranicznych R. P.

jego nominacja w 1930 r. na Ministra bez teki i zastępcę Premiera w Gabinetie Marszałka Piłsudskiego. Od początku 1931 roku zajmując stanowisko Podsekretarza Stanu w M. S. Z. Podczas długotrwałych pobytów Ministra Zaleskiego zagranicą w związku z konferencjami międzynarodowymi Minister Beck pełnił wielokrotnie funkcje kierownika tego resortu.

Wydział Prasowy C. Z. P.

Położenie polityczne Świata

Niezbyt dodatnie przedstawia się zachmurzony horyzont polityczny Świata w ostatnim tygodniu. Cały ciężar polityki leży w walce między Niemcami a Francją.

Rzesza sądzi że czas zerwać owoc tyloletniej propagandy i zrzucając z siebie odpowiedzialność za wywołanie Wielkiej Wojny, żąda równouprawnienia na każdym polu, a więc i na polu zbrojeń.

Nowy kanclerz Niemiec, generał von Schleicher uchodzi za „wojskowego Stresemanna”, który całą siłą prze do porozumienia z Francją naturalnie że kosztem Polski, gdyż wtedy nasze Pomorze, dostęp do morza, byłby silnie zagrożone.

Prezes ministrów francuskich p. Heriot, widząc doskonale niebezpieczeństwo zagrożeń polityki Niemiec, które po zawarciu potężnej części Polski, parłyby do połączenia z Austrią, a następnie zbywszy kwitkiem dłużników, starałyby się odebrać Francji Alzację i Lotaryngję, gotów jest raczej zerwać z Niemcami, niż przystać na ich żądania.

Zdaje się jednak, że Anglia, Włochy i Ameryka, są po stronie Niemiec, Ameryka wobec silnego stanowiska Francji żąda zapłacenia długów wojennych w dn. 15-ym grudnia.

Anglia jest gotową zapłacić, chociaż z trudnością, ale w takim razie nie będzie kupować w przyszłości w Stanach Zjednoczonych.

Na to miejsce szuka Ameryka, nowego rynku zbytu w Rosji, którą nowy prezydent Rooswelt, ma wkrótce uznać.

Persja również zerwała z Anglią i szuka ostoi w Rosji.

Z pomiędzy plotek politycznych, należy wymienić wiadomość, jakby nowy minister polski Spraw Zagranicznych,

pragnął stworzyć przymierze między Polską, Rosją i Turcją.

Niemcy natomiast puszczają w obieg pogłoskę, jakoby stosunki francusko-polskie uległy oziębieniu.

Istnieją nawet dziennikarze, którzy mają być niezadowoleni z nowego ministra Spraw Zagranicznych.

Jest jednak rzeczą logiczną, że Polska nie może, wobec natarczywości Niemiec, liczyć na pomoc wyłączną Francji, skoro między młodymi kolegami partyjnymi Heriota, znajdują się krótkowzroczni, gotowi poświęcić Polskę, dla świętego pokoju, byłby tylko udobruchać Niemcy. A gdyby tylko doszli do władzy wraz z socjalami? Toteż Polska musi uprawiać politykę przewidującą i nie brnąć tak dalece w różne zobowiązania, jakby to dogadzało n. p. Rumunji. W głównych zarysach jednak, będzie się zawsze trzymała, oile możemy wznosić linji polityki, pana Zaleskiego.

Augur Kurytybski

CZYTELNIKU!

Czy kupiłeś już na Święta kalendarz Gaz. Polskiej? Spróbuj! Nie pożałujesz, bo znajdziesz w nim mnóstwo bardzo ciekawych rzeczy.

Idź do naszego agenta i kup a pozakaż sąsiadowi to on napewno kupi sobie, to użyteczne dzieło.

Komunikat Wyd. Prasowego CZP

Komitet Sprowadzenia Zwłok ś. p. Tadeusza Chrostowskiego uchwalił na 2-gim plenarnym posiedzeniu, zwrócić się z gorącym apelem do całego naszego społeczeństwa na terenie Brazylii oraz do Organizacji polskich, o poparcie akcji Komitetu.

Wydział Prasowy C. Z. P.

Wieści z Polski

Doświadczenie nad desagregacją atomu.

Instytut Fizyczny na Uniwersytecie warszawskim, ma wkrótce przystąpić do ciekawego doświadczenia naukowego: do desagregacji atomu, według sposobu używanego przez uczonych angielskich i niemieckich.

Proces ten polega na „bombardowaniu”, lekkich metali zapomocą bardzo wysokiego napięcia elektrycznego. Rozpoczęło się już składanie przyrządów nadzwyczaj dokładnych które pozwolilyby na wykonanie doświadczenia. Kierować nimi będzie profesor Piefkowski dyrektor Instytutu Fizycznego. Doświadczenie zacznie się rozłożeniem lithium, na molekuly, (atom jest to najmniejszą cząstką, na jaką da się rozdzielić mechanicznie jakieś ciało. Red.)

Przyjęcie na ośesć ministra Zaleskiego.

Prezes Rady Ministrów, p. Prystor wydał przyjęcie celem uczczenia bytogo ministra Spraw Zagranicznych, p. Augusta Zaleskiego, który niedawno prosił o zwolnienie go ze swego stanowiska. Byli obecniymi w czasie tego uroczystego przyjęcia p. Marszałek Józef Piłsudski i wszyscy członkowie Rządu. W czasie uczy wypowiedziano wielu mów, podnoszących zasługi bytogo ministra na polu polityki zagranicznej, gdzie zdołał podnieść wysoko znaczenie Polski w stosunkach międzynarodowych.

Nowy gmach Zjednoczenia Młodzieży Chrześcijańskiej w Warszawie.

Prace przy budowie nowego gmachu Zjednoczenia Chrześcijańskiej Młodzieży, postępują bardzo szybko. Budynek ma być oddany do użytku w miarę, jak jego pojedyncze części zostaną wykończone. Dotychczas koszty budowy wynoszą 3 miliony złotych. Nowy gmach będzie zawierał liczne sale, boiska gimnastyczne, baseny do pływania, salę do widowisk, bar, kawiarnię, pokoje mieszkalne i t. p. Wkrótce rozpoczną się kursy języków cudzoziemskich i wychowania fizycznego.

Ilość Duchownych w Polsce.

Ludność wyznania rzymsko-katolickiego, jako najliczniejsza w państwie, posiada najwięcej duchowieństwa, liczy ono bowiem (wraz z obrządkiem ormiańskim) 41 kardynałów, arcybiskupów i biskupów, 334 członków kapituły, 138 urzędników konsystorskich, 223 profesorów seminarjów i zakładów teologicznych 4.780 proboszczów i 323 rektorów kościołów filjalnych, 2.664 wikariuszy, 2.542 alumnów i 648 zakonników. Wyłącznie alumnów, całe duchowieństwo katolickie obu obrządków (łacińskiego i ormiańskiego) składało się z 9.151 osób w r. 1931.

W tymże czasie duchowieństwo wyznania grecko-katolickiego składało się ogółem z 2.138 osób (w tem 5 biskupów), poatem liczone 290 alumnów; wyznań ewangelickich — ogółem z 573 osób, prawosławnego — z 2.968 osób (w tem metropolita i 6 biskupów, 1.225 właściwego duchowieństwa.

Ogółem zatem duchowieństwo różnych wyznań otrzymujące zaopatrzenie ze Skarbu, składało się z 14867 osób.

Bilans handlu zagranicznego.

Bilans handlu zagranicznego Polski w ciągu pierwszych 9-ciu miesięcy r. b, zamknięty został dodatnim saldem w wysokości 158.8 milj. zł.

Przywóz towarów z zagranicy do Polski w okresie styczeń—wrzesień r. b. wyniósł 654.5 milj. zł., wywóz zaś towarów z Polski w tymże okresie osiągnął wartość 793 milj. zł.

Podkreślić należy, że saldo naszego bilansu handlu zagranicznego było dodatnie we wszystkich miesiącach tego roku, przyczem najmniej wynosiło w maju r. b., a mianowicie 4.9 milj. zł.

Obce kapitały włożone w handel i przemysł polski.

Według nowej statystyki, między państwami, które włożyły kapitały w inwestycje handlowe i przemysłowe w Polsce, można postawić na pierwszym miejscu Stany Zjednoczone Ameryki Północnej, z kapitałem 2.900 milionów złotych polskich, a w drugim miejscu Francję z kapitałem obliczonym na wysokość 550 milionów złotych polskich.

Import owoców.

Donoszą z Gdyni, że w pierwszym połowie ubiegłego roku wyładowano w porcie w Gdyni 8.061 ton owoców, jak jabłek, pomarańczy, cytryn i bananów. Całość przywozu owoców do Polski wynosiła 11.150 ton, co wykazuje jasno, że 72 proc. owoców przywożonych do Polski, jest importowanych przez port w Gdyni. Kraje, które importują owoce do Polski są w pierwszym rzędzie: Włochy, Stany Zjednoczone, Hiszpania i Palestyna.

Ratyfikowanie Paktu Nie-Agresji między Polską a Rosją.

Pan Prezydent ratyfikował Traktat Nie-Agresji, między Polską a Rosją.

Apteka Tiradentes

APTEKARZ — KUNO KLEEMANN
CURITYBA ■ ■ ■ Praça Tiradentes Nr. 39S ■ ■ ■ TELEFON 1084

Jedyną Aptekę Polską w Kurytybie.

Największy skład artykułów aptecznych i drogowych po najniższych cenach
Porady lekarskie dla biednych od godziny 10 - 12 za darmo!

Wieści z São Paulo.

Przerwanie komunikacji między S. Paulo i Parana

Z powodu uszkodzenia toru kolejowego między kilometrem 4-ym i 33-im odcinka Itararé Jaguarihyva, linii kolejowej S. Paulo-Rio Grande do Sul, zostały przerwane przesyłki i wstrzymano w ogóle ruch kolejowy, by uniknąć możliwych wypadków. Z tego powodu, wszelkie wieści ze stolicy Stanu S. Paulo, przychodziły do Kurytyby telegraficznie. Dopiero w ostatniej chwili otrzymaliśmy pocztę z S. Paulo.

Nadzór nad datkami dla wdów i sierot

Grupa byłych uczestników walki utworzyła stowarzyszenie mające na celu nadzór nad datkami przeznaczonymi dla wdów i sierot po poległych.

Książki dla rezerwistów.

Przybył do S. Paulo, z Rio de Janeiro, major Demerval Peixoto, w służbie inspekcyjnej ministerjum Wojny. Major Peixoto telegrafował do ministra Wojny, generała Espirito Santo Cardoso, prosząc o nadesłanie 10.000 książeczek dla rezerwistów.

Federacja Ochotników Stanu S. Paulo.

Federacja Ochotników Stanu S. Paulo ukończyła organizację centrów w Jacarehy, Novo Horizonte, Baritana, Onelaz, Xirica, S. Sebastião i Jaquary. Podobno liczba członków Federacji dochodzi już do 80 tysięcy ludzi.

Zapłata za kawę nabytą przez Związek

Delegat Stanu S. Paulo, na ostatnie posiedzenie Narodowej Rady Kawowej, p. Virgilio Aguiar, w wywiadzie udzielonym prasie, powiedział, że została postanowiona wypłata kawy, zakupionej w Stanie S. Paulo przez agencję Rady Kawowej, oraz że będą czynione dalsze zakupy, co było by zaspokojeniem, niecierpiących

Przyslijcie

swoją małą fotografię, a zrobimy Wam duży, artystyczny piękny portret. Na żądanie wysyłamy przedstawicieli w celu przyjęcia zamówienia.

Adresować:
♦ FOTO ARTISTICA ♦
Caixa postal 2295
— SÃO PAULO —

Potrzeba agentów w każdej miejscowości. SPECJALNA OFERTA: 500 portretów darmo. Oferta ważna tylko do Nowego Roku. 45-5232

PRALNIA I FARBARNIA „ARGENTINA”
Chemiczne czyszczenie, farbowanie ubrań.
Rua Silveira Martins 4
Tel. 2-22240 — S. Paulo.

Tylko znawcy zaświadczenia,

że przyjemne palenie papierosów jest wtedy, gdy używa się higieniczne i nieszkodliwe

TUTKI PAPIEROSOWE

które oczyszczają nikotynę przez nalożoną watę w środku tutki. Cena za 100 sztuk tutek tylko 600 reisów, za tysiąc 4\$500, a z przesyłką do innego miasta 6\$000
Maszyna do robienia papierosów 1\$000
Sto książeczek papierków paryskich do robienia papierosów 12\$000.

MAURICIO STADLER

PIERWSZA FABRYKA TUTEK PAPIEROSOWYCH
F.L.A. S. CAETAO, 208 — SÃO PAULO, Cap.
POTRZEBUJEMY AGENTÓW I PRZEDSTAWICIELI.

Kto chce mieć dobrą i tanio, używaną, prawie nową MASZYNĘ DO SZYCIA

niech się zwróci do

Casa ADÃO

Właściciel A. Bocewicz
Rua Conselheiro Ramalho 270
(Róg Avenida Brigadeiro Luiz Antonio)
Tramwaje 3, 5, 30, 40 i 47. Telefon 7-6191
SÃO PAULO

Duży wybór maszyn do szycia do użytku domowego, jako też przemysłowego, używane po cenach niskich: ręczne od 45\$ i nożne od 125\$ i wyżej, Singera i innych najlepszej marki fabryk. Nowe maszyny Singera dajemy na spłaty miesięcowym. Pozamiejscowym odbiorcom wysyłamy bez doliczania opakowania i dostawy do kole. Na żądanie wysyłamy katalogi maszyn.

zwłoki konieczności chwili. Wypłata miałaby nastąpić natychmiastowo, gdyż Rada przeznaczyła na ten cel 40 tysięcy kontów, które mają być natychmiastowo odesłane do S. Paulo.

Podróż generała Waldomiro Lima do Rio de Janeiro

Generał Waldomiro Lima miał wyjechać 10-go b. m. do stolicy Związku.

Za spokój duszy Santos Dumonta

Uroczyste nabożeństwo żałobne za spokój duszy p. Santos Dumonta, jest zapowiedziane na dzień 14-go b. m., poczem nastąpi przewiezienie zwłok do Stolicy Brazylii, gdzie zostanie dokonany obrzęd pogrzebowy.

Szef policji stanu S. Paulo w Rio de Janeiro

P. Danton Celho, szef policji Stanu S. Paulo, przybył 6-go b. m. do Rio.

Faktury zostaną puszczane w cyrkulację

Dn. 9-go b. m. zostały puszczane w obieg faktury zakupna kawy, dokonane przez Rząd Związkowy, na ogólną ilość 1.800.000 worków, przedstawiających wartość 80 tysięcy kontów. Faktury te mają być zamortyzowane w przeciągu dwóch miesięcy.

Honory przyznane zwłokom S. P. S. Dumonta.

Generał Waldomiro Lima, gubernator wojskowy Stanu, przyznał oddawanie honorów szefa stanu, zwłokom S. P. Santos Dumonta, w czasie obrzędów żałobnych.

Mianowania

Mają być mianowani członkami komisji centralnej syndykaty p. p. Rubião Meira, Teophilo de Sousa Carvalho i major Dillermendo de Assis.

Zjazd polityków gauchów, paulistów i mineńczyków

Nie są znane szczegóły zebrania polityków miejscowych, riograndeńskich i z Minas Geraes, które miały odbyć się wieczorem dn. 8-go b. m.

Prośba o dymisję

P. José Alves de Motta, promotor publiczny w Santos, który wykonywał różne funkcje z polecenia Rządu, a zwolniony z wykonywania ich, poprosił również o zwolnienie ze swego urzędu.

Uwięzienie defraudantów.

Zostali uwięzieni w S. Paulo i odesłani celem stawienia przed władzami Sprawiedliwości, urzędnicy Eloy Carvalho Alberto Balsamo, Fausto Almeida i Augusto Oliveira, João Venesi i Francisco Guember, oskarżeni o kradzież znaczków stemplowych w wysokości 7.500 kontów,

Academicy z S. Paulo i przyszłe wybory

Akademicy wydziałów, prawniczego, medycznego i inżynierji, na zebraniu, obytem w dniu 7-go b. m. postanowili pracować nad wzmocnieniem się zapisów na listę wyborczą.

Zaprzeczenie

Instytut rachunkowości w S. Paulo zaprzecza wiadomości, jakoby byli zakontraktowani, celem zorganizowania rachunkowości Stanu S. Paulo, rzeczoznawcy cudzoziemcy.

Skazany na 26 lat więzienia

Zbrodniarz Pistone, który w swoim czasie zamordował żonę i posekawszy na kawalki, zapakował do kufra i odesłał owa straszną przesyłkę, do Europy, został przez sąd przysięgłych skazany na 26 lat więzienia.

Przeniesienie Fabryki Jedwabiu do Rio Grande do Sul

P. P. Gabriel Bittar i Emilio Maalah, właściciele wielkiej fabryki jedwabnych tkanin w S. Paulo postanowili przenieść ją do miasteczka Uruguaiana w Stanie Rio Grande do Sul gdzie już wyjechali zabierając ze sobą tkaczy i techników. Zakład ten może produkować miesięcznie, 40.000 metrów tkaniny jedwabnej, zużytkowuje jednak oprzęd włoskiego. Grupa przemysłowców riograndeńskich, według wiadomości podanych przez «Diário Popular» miała zwrócić się do wszystkich właścicieli fabryk jedwabiu w S. Paulo, z propozycją przeniesienia swoich zakładów do Stanu Rio Grande do Sul, wliczając im wszystkie koszty i jakiby z tego mogły wynikać.

Ujęto „plaszka”

Policja uwięziła Sebastiana Babinę de Sousa, który zdobył sobie zajęcie w firmie Light, w celu jedynym, łatwiejszej kradzieży przyrządów do gaszenia pożarów, w czym był znanym specjalistą.

Generał Waldomiro mianuje swego przedstawiciela
Gubernator wojskowy Stanu S. Paulo zamianował swego przedstawiciela na Kongres Rewolucyjny, mający zebrać się w Araraquarze, by w jego imieniu przewodniczył obradom.

Sala prasy

W najbliższej przyszłości, ma być i naugorowana, «Sala Prasy» w pałacu rządowym w S. Paulo.

Oznaka ciężkich czasów

Donoszą z Santos, że ma być zamknięty przytułek nocny, dla braku funduszy na utrzymanie tego zakładu.

Rodzina S. p. Santos Dumonta zaprosiła Rząd Stanu S. Paulo do wzięcia udziału w żałobnym obrzędzie

Rodzina sławnego wynalazcy i aeronauty S. p. Santos Dumonta, zaprosiła urzędowo Rząd Stanu S. Paulo, by wziął udział w pogrzebie, który odbędzie się dnia 15-go w Rio de Janeiro, gdzie zwłoki, jednego z największych żeglarzy powietrznych świata, będą złożone w grobowcu, postawionym jeszcze za życia, przez wynalazcę na cmentarzu

Położenie polityczne Brazylii.

W czasie rozpraw podkomisji lkomitatu, któremu polecono zredagować nowego projektu przyszłej Konstytucji, rozstrząsa się sprawy, które będą miały decydujący wpływ na przyszłość kraju, a w czasie debat występuje na światło dzienne różnorodność zapatrywań, które dają się wyczuć w życiu politycznym, bieżącej chwili. W czasie rokowań i układów w Pałacu Itamarati zaznaczył się również nowy kierunek narodowej polityki.

Oświadczenie pana Antonia Carlosa, odnośnie do zastępstwa klasowego i nieograniczona zgoda, na to zapatrywanie ministra Spraw Zagranicznych, dra Mello Franco, oznaczają bez żadnej wątpliwości pierwszy rozstrzygający krok Stanu Minas do aktywnej polityki, w czasie gdy przed kilku dniami przedtem zostało założone w Bello Horizonte nowe stronnictwo, którego nazwa nie jest jeszcze ustalona. Program jednak został wypowiedziany przez pana Antonia Carlosa w sali bibliotecnej ministerjum Spraw Zagranicznych bardzo wyraźnie i bardzo dobitnie ku wiadomości wszystkich obecnych.

«Demokratyzm i liberalizm jednak nie wychodzący poza granice programu «Aliança Liberal», za który Minas Geraes wyciągnęto w pole, w czasie Rewolucji» Oświadczenie p. Antonia Carlosa stało się przyczyną bardzo ważnego rozłomu w łonie komitetu. Po jednej stronie stoją politycy z dawnego ustroju jak p. p. Antonio Carlos, minister Spraw Zewnętrznych, Agenor Roure, były sekretarz prezydenta Carlos Maximiliano, Arthur Ribeiro, Oliveira, Vianna i Prudente de Moraes.

Po drugiej stronie znaleźli się młodszy politycy, których nazwiska wypłynęły dopiero w czasie rewolucji: general Góes Monteiro, Oswaldo Aranha, José Americo, Thomaz Cavalcanti i wreszcie João Mangabeira, jedyny z dawnych polityków, który jednak na pamiętnym posiedzeniu Izby, za czasów prezydentury p. Washingtona Luiza, złożył swe oświadczenie wiary politycznej, zupełnie zabarwionej na czerwony socjalizm, a za czasów rewolucji pałziernikowej był trzymany w więzieniu. Jest rzeczą zupełnie jasną, że zajęcie stanowiska przez polityków z Minas w sprawie projektu Konstytucji, sprawdza politykę krajową na punkt zwrotny, gdyż jest rzeczą widoczną że ten wielki i bardzo załudniony Stan Brazylii, zachowuje dla się bardzo poważny głos w przebiegu wypadków politycznych.

W ostatnich dniach doszło drogą powietrzną wiadomość o aresztowaniu w Stanie Rio Grande do Sul różnych przewodców stronnictwa t zw. «Libertadorów», między którymi znajdują się p. p. Bruno Lima, José Pereira Lima i Alberto Echen'que Leite, członkowie efektywni komisji wyborczej. Na depeszę alarmującą skierowaną do p. interwentora Flores da Cunha przez dra Urbana Garcia, general odpowiedział, że rozkazał wypuścić na wolność uwięzionych.

S. J. ao Baptista, Rząd Stanu S. Paulo doniósł oficjalnie, że wyszła na tą smutną uroczystość, swego przedstawiciela.

Znów fałszerze znaczków stemplowych.

Urzednicy Skarbu państwa skonfiskowali w Santos stempla sfalszowanych na sumę 400.000\$ i uwięzili Joaquina Ribeira Moura, współnika firmy «Aimoré» i «Mouriscos» gdzie znaleziono liczne blankiety, klisze i rysunki, przeznaczone dla «produktów» zagranicznych.

nych, lecz aresztowanie p. p. Anacleto Firpo i Miguela Rosas nastąpiło na żądanie Prowizorycznego Rządu, co zostało telegraficznie potwierdzone.

Został również wydany dekret prezydenta Izby przedstawiający prawa polityczne różnych dawnych polityków. Dekret podpisany przez p. Getulia Vargas i kontrasygnowany przez ministra Maciela Junbor, zawieszają prawa polityczne wszystkich członków Rządu Związku, wice-prezydenta Senatu, prezydenta i wice prezydenta Izby Posłów, wszystkich władz złożonych przez Rewolucję Pałziernikową w r. 1930 wszystkich członków Rządów Stanowych, solidarnych z Rządem Federalnym, którzy pomagali w zwalczaniu rewolucji pałziernikowej. Również zawieszają się w prawach politycznych wszyscy byli deputowani i byli senatorzy, którzy podpisali anulację mandatów posłów i senatorów od Stanu Parahyba, jak i z Minas Geraes, a są włączeni w ten ostracyzm posłowie i senatorzy z wymienionych Stanów, którzy zajęli krzesła prawnie wybranych członków parlamentu.

Odnośnie do tych wszystkich, którzy brali udział w powstaniu zbrojnym Stanu S. Paulo, czy to pośrednio, czy bez pośrednio, również tracą oni prawa polityczne. Dekretem tym są również objęci ci, którzy byli wmięszani w próby wywołania powstania w Rio Grande do Sul, Minas i Pará. Pan Getulio Vargas podpisał również dekret ułatwiający zapisywanie się na listę wyborczą. Dotychczasowe przepisy i wymagania, naprzekład fotografii, dla mieszkańców lasów i dalekich kolonij przedstawiały trudności nieprzewidywane. I tak będzie to trudną rzeczą by do wyznaczonego terminu wciągnęli się wszyscy, mający prawo, na listę wyborczą, gdyż termin upływa w dniu 4 marca. Jak już donosiliśmy w S. Paulo utworzyło się osobne biuro, gdzie wszyscy studenci uniwersytetu pracują nad tem by uprawnieni obywatele S. Paulo otrzymali prawo głosowania.

Walka przedwyborcza już się rozpoczęła. Jak wyżej pisałśmy rozłom między projektodawcami Konstytucji doprowadził do stworzenia dwóch stronnictw t. zw. Centrum, na którego czele stoi Antonio Carlos i «Social Nacional», kierowanego przez młodych polityków o czerwonym zabarwieniu. Getulio Vargas podpisał dekret zakazujący bez pozwolenia Rządu zakładania plantacji kawy, trzciny cukrowej, jak również zabraniający sprzedaży kawy. Rozporządzenie to godzi w żywotne interesy Parany, gdyż my właśnie posiadamy dobre ziemie pod uprawę tych roślin, a Stan S. Paulo, wyczerpawszy swą glebę, goni ostatekami. Dzienniki Stanów dotkniętych tem rozporządzeniem, słusznie dowodzą, że lepiej przez zniżkę ceny naprzekład worka kawy z 55\$ na 30\$ robić konkurencję innym krajom, niż przez podbijanie ceny, ułatwiać państwu posiadającym odpowiednie warunki klimatyczne i gleby, zakładanie konkurencyjnych plantacji.

Ciężkie położenie wielkiej własności w Stanie S. Paulo.

Prezes Banku Stanu S. Paulo, p. J. M. Rodrigues Alves, w wywiadzie udzielonym dziennikarzom, oświadczył że obecnie 119 fazend w Stanie S. Paulo znajduje się w administracji rzeczownego Banku. Z tych 60 tylko jest wyłączną własnością tego zakładu pieniężnego a reszta jest zsekwestrowana lecz odnośne egzekucje są tymczasowo w zawieszeniu, a majątki znajdują się pod kontrolą Banku.

Wieści z Argentyny

Nadzwyczajne Posiedzenie Kongresu

W pozaprzeglany tygodniu Rząd ogłosił, ustalony przez się porządek dzienny Kongresu, który został zwołany na nadzwyczajnie posiedzenie, oznaczone na dzień 21 sży listopada.

Porządek dzienny zawiera 19 przedłożeń:

Prawa podatkowe i budżet na rok przyszły.

Przystąpienie do Ligi Narodów.

Zmiana ustawy o loteryjach.

Ustawa o obronie społecznej.

Reforma ustawy karnej i uchwalenie odnośnych ustaw dodatkowych.

Ustawa mocą której wykonanie prac i budowli w stolicy państwa otrzymuje autoryzację.

Rejestr identyfikacji i meldunkowy.

Ustawa o stanie niebezpieczeństwa.

Upełnomocnienie Rządu rozpisywania konkursów na wykonanie prac publicznych i budowli, przewidzianych etatem albo uchwalonych specjalną ustawą.

Ustawa, mocą której mają być zatwierdzone wydatki na koleje żelazne państwowe i uchwalenie dodatkowych kredytów na zapłacenie długów kolei żelaznych państwowych.

Organiczna ustawa dla państwowych składów nafty.

Ogólna ustawa o nalcie

Ustawy ochronne dla rolnictwa i hodowli bydła. Ustawy zbożowe i wybudowanie elewatorów zbożowych

Utworzenie narodowej komisji kolonizacyjnej.

Kredyty rolnicze.

Rewizja i zmiana prawa l. 4349 odnoszącego się do Kasy Pensyj.

Zmiana Ustawy o poborach kolejarzy. Kredyty uzupełniające na pokrycie wydatków wojskowej ochrony, granicy północnej państwa.

Uchwalenie kredytów na zapłatę długów z poprzednich lat.

Tak więc Kongres znalazł się przed wielkiem, zanadto wielkiem zadaniem, by mogło być załatwione w krótkim czasie trwania posiedzeń kongresu, tak że te wszystkie kwestje zaledwie będą

mogły być przestudjowane powierzchownie. Posłowie ze stronnictwa narodowo demokratycznego, którzy są podpora Rządu w Kongresie, oświadczyli, że porządek dzienny jest za obszerny by mógł z pożytkiem być przedyskutowany, w czasie nadzwyczajnego posiedzenia.

Zapewne również przeszkadza w pracy obraz «ukochanych», które pluskają się w wodach morza na wybrzeżach La Plata, gdy oni muszą, w tej gorącej porze roku, siedzieć w dusznym mieście i w dodatku natężyć umysły w czasie znużonych posiedzeń.

Wybrańcy narodu sądzą że będą mieli dosyć roboty, jeżeli na nadzwyczajnym posiedzeniu załatwią się z budżetem na rok przyszły, jak to było zresztą z góry przewidzianem. Przy rozprawach etatowych, narodowi demokraci będą bez żadnego wątpienia współpracować, lecz gdy budżet zostanie uchwalony, znikną z widowni, a Rządowi nie pozostanie nic lepszego do czynienia, jak zakończyć obrady, by jego podpory mogły zażywać, bez przeszkód wakacyj.

Sir Niemayer i Argentyna

Rząd Argentynski, za pośrednictwem ministra Skarbu, jak już o tem donosiliśmy, zaangażował w Londynie, pana Oltona Niemayera, w celu uskutecznienia studjów wybitnie bankowych i finansowych, na terytorjum Argentyny a następnie przedłożenia propozycji, mogących poprawić stan bardzo delikatny finansowo ekonomiczny naszych sąsiadów. Sir Otto Niemayer został zakontraktowany przez Bank Krajowy Argentynski, zakład finansowy rządowy, z inicjatywy dra Hueyo ministra Skarbu, jak informuje prasa z Buenos Aires.

Dziennik «Avisador Mercantil» pisze o nim następujących słowach:

«Znakomity finansista, jest członkiem Komitetu Finansowego Ligi Narodów, Banku Międzynarodowego w Brzyli i dyrekcji Banku Angielskiego. Są to okoliczności, które dadzą specjalne znaczenie studjom, które ma wykonać odnośnie do stosunków

bankowych i pieniężnych, między Argentyną cudzoziemskimi krajami. W zakresie szarmonizowania kredytów krajowych z zakładami finansowymi międzynarodowymi, prace p. Niemayera będą miały olbrzymie znaczenie».

Stosunki Handlowe między Brazylią a Argentyną

Dr. J. Carvalho de Moraes, prowadzący w zastępstwie ambasadora sprawy brazylijskie w Buenos Aires, odbył naradę z ministrami Spraw Zagranicznych i Rolnictwa, w sprawie przemian handlowych, między Brazylią a Argentyną.

Zakłady Zamrażające ukarane grzywną

Minister Rolnictwa nałożył grzywnę w wysokości 5.000 pezów na Zakłady Frygoryficzne Argentynskie, z powodu przekroczenia prawa, liczba 11.226, które wymaga by przedsięwzięcia, trudniące się przemysłem mięsnym, ułatwiały badanie, swej książkowości.

Napady rabunkowe na porządku dziennym

W ostatnich czasach wzrosła liczba wypadków napadania ludzi w biały dzień na ulicy.

W przeszłym tygodniu w jednym tylko dniu zdarzyło się aż dziesięć takich napadów i to prawie pod okiem policji.

Olbrzymie przestrzenie ziemi ornej w Argentynie niszczone przez szarańcze

Dyrekcja «Obrony Rolnictwa» donosi, że w dystrykcie Lobos, prowincji Buenos Aires, 30.000 hektarów ziemi znajduje się zagrożonych zniszczeniem przez nastąpić mające wykłówanie się szarańczy z jajeczek. W tem samym położeniu, znajdują się miejscowości, Navarro, 25 de Mayo i Saladillo gdzie 71.500 hektarów pól uprawnych jest dotkniętych tą samą klęską. W rozmaitych dystryktach prowincji, młode szarańcze poczynają wydobyc się z pod ziemi. Także w prowincji Castellanos ukazały się już pierwsze «saltony». Ta sama klęska objęła, wielkie przestrzenie ziemi ornej w różnych prowincjach Argentyny.

Ruch kolejowy poprzez Andy

Ze sfer rządowych dochodzą wieści, że ruch kolejowy trans-

andyński, ma być znowu wznowiony. Dyrektor lokalnej dyrekcji argentyńskiej kolei transandyńskiej, dr. O'Farrel, oświadczył, że mimo najlepszych chęci, które obydwa towarzystwa kolejowe i obydwa Rządy, t. j. argentyński i chilijski okazują, nie można oznaczyć z całą pewnością kiedy zostanie podjęty napowrót stały ruch, jednak spodziewa się on, że to nastąpi w najbliższej przyszłości. Gdyby wszystkie sprawy związane z wznowieniem ruchu zostały pomyślnie załatwione to pierwszy pociąg powinien wyruszyć w pierwszej połowie grudnia. W każdym razie wtorek, ma być wybrany, z dni tygodnia, na wyjazd z Caile, by pociągi mogły przejechać w środy przez Andy, aby podróźni mogli dotrzeć w czwartki do stolicy Argentyny. Podpisanie «modus vivendi» w tej sprawie między Argentyną a Chile wywarło jak najlepsze wrażenie w prowincji Mendoza, która najwięcej skorzysta z powodu wznowienia ruchu, między Argentyną a Chile. Prze-

szło 4000 osób, które były zajęte na tej linii kolejowej, a które z powodu wstrzymania ruchu porzuciły swe posady, otrzymują napowrót swe zajęcia, co wplynie znakomicie, na poprawę stosunków, w tej prowincji.

Wyjazd Vice Prezydenta Argentyny do Anglii

Wice-Prezydent Argentyny dr. Roca, powinien znajdować, stosownie do nadeszłych wiadomości, w drodze do Londynu. W jego towarzystwie znajduje się również deputowany do Kongresu dr. Miguel Angel Carcamo, oficerowie wojska i marynarki, a przedewszystkiem wielu rzeczoznawców. Wizyta ta która zrazu miała być prostym aktem grzeczności w odpowiedzi na wizytę ks. Walji, przybrała obecnie, bardziej poważne znaczenie. W Londynie, miła będzie, przez przeciąg czterech dni, goszczona przez króla angielskiego, ale po oficjalnych uroczystościach, mają nastąpić, poważne parady handlowe.

Rio Grande do Sul.

Linia lotnicza Varig da Cruz Alta via Santa Cruz.

Linia lotnicza Varig rozpoczęła regularne loty z Porto Alegre do Cruz Alta, via Sta Cruz. Samoloty startują o 8 rano, powrót z Cruz Alta oznaczony na 14 godzinę. Dni odlotu są: wtorki i czwartki każdego tygodnia. Otwarcie uroczyste linii nastąpiło w przedostatnią niedzielę, wystartowaniem dwóch samolotów, przy którym to akcie byli obecni przedstawiciele interwentora federalnego, p.p. sekretarzy i władz wojskowych.

Nowy prefekt.

Prefektem municypjum Jaguarao został mianowany p. Alencio de Azevedo.

Podwyższenie taryf kolejowych.

Dyrekcja kolejowa oświadcza, że w porozumieniu z ministerjum Komunikacyj podniosła «pro-wizorycznie» wszystkie taryfy kolejowe o dziesięć procent.

Z targu drzewnego.

Komitet złożony z panów Guilherme Ludbrack, F. Roberta Schubera i A. Stangiera, zwołał na dzień ostatni przeszłego miesiąca wielki zjazd handlarzy drzewem, do Cruz Alta w celu założenia syndykatu właścicieli lasów.

O przebiegu tego zgromadzenia, nie mamy jeszcze bliższych wiadomości.

W sprawie komunikacji.

Prefekci z Alfredo Chaves, Bento Gonçalves, Guaporé i Lagoa Vermelha, skierowali do interwentora stanowego memoriał z prośbą by linia kolejowa, w rozbudowie, mająca dojść do Bento Gonçalves, była przedłużona do miejscowości Verissimo Ribeiro.

Omnibus Porto Alegre --- S. Sebastião do Cahy.

Kompanja, która utrzymuje linię omnibusową między Porto Alegre, Belem Velho, Canoas, S. Leopoldo i Novo Hamburgo, inaugurowała nową linię połączeń omnibusowych między P. Alegre a S. Sebastião do Cahy.

Mile dziatki.

W przeszłym tygodniu pogotowie ratunkowe musiało udzielić swej pomocy dwom interesującym dzieciaczkom. Trzyletnia Lidja, córeczka pana Marçala Medeirosa poślęła jakiś związek chemiczny, a dwuletnia Suely, córka pana Armanda Motta, napiła się trochę nafty. Dzięki szybkiej pomocy lekarskiej kochane robaczki zostały uratowane. Rodzice mieli znowu sposobność dać dowód swej troskliwości, wydając niepotrzebnie pieniądze na lekarzy i aptekę. Z drugiej strony dowodzi to również przewrotności kobiet, które

w tak młodym wieku potrafią tak piękne figle płać.

Poważne zaburzenia w Porcie Alegria.

Dnia 6-go b. m. w porannych godzinach naprzeciw Hal Targowych (Mercado Publico) wybuchło poważne starcie między strażą bezpieczeństwa a żołnierzami, przyczem przyszło do strzelaniny. Publiczność licząca się zgrupowana w pobliżu, w oczekiwaniu na tramwaje, przerażona padającymi strzałami, rzuciła się w popłochu do ucieczki, przyczem wydarzyły się wypadki poranienia i zemleń. Zatarg rozpoczął się wewnątrz kawiarni «Natal», gdzie strażnik Pedro Oliveira Coelho pił kawę, gdy tam wtargnęło dwóch podstępnych żołnierzy i rzucili mu w twarz filiżankę kawy. Reagując na tę napaść, gwardzista rzucił się na napastników, z czego wynikła bójka, która przeniosła się na ulicę, gdzie inni żołnierze przyszli w pomoc towarzyszą. Gdy jeden z nich dobył pistoletu i celował do kapitana Alencastra de Menezes, komendanta straży, który usiłował uspokoić wzburzone umysły, subinspektor tej korporacji Salvador Lemos wypalił do żołnierza, zagrażającego życiu swego przełożonego. Strzał ten był hasłem do ogólnej strzelaniny. Jak zwykle najbardziej ucierpiał osoby nie mające nic wspólnego z tą heroiczną walką, gdyż dziewięciu widzów poniosła mniej lub więcej ciężkie rany. Nie obszło się i bez zabitych, a są nimi jeden żołnierz inżynierji Alvaro Sousa, a drugi Antonio Reis z 7-go bataljonu strzelców.

Wyjazd zapasników w piłkę nożną do Kurytyby.

Delegacja klubu piłki nożnej I. F. C., która ma przybyć na uroczystości dnia Parany do Kurytyby, miała wyjechać z Porto Alegre dnia 11-go w niedzielę.

Wypłata rekwiwycji.

W przeciągu ubiegłego miesiąca listopada Delegacja Fiscal wypłaciła 2.933 kont. rek. wojennych z ruchu rewolucyjnego w roku 1930, w miesiącu październiku.

Włamanie się.

W nocy z dnia 22 na 23 ubiegłego miesiąca n'eznani sprawcy włamali się do Kolektorki Federalnej w Bento Gonçalves, unosząc łup pod postacią gotówki w wysokości 7.320\$ i 19.000\$ w znaczkach stempowych. Policja mimo najlepszych chęci, nie może wpaść na ślad zbrodniarzy.

(Ciąg dalszy na stronie 7-ej)

Jedwabie bezpośrednio z Fabryki do Odbiorcy

Najwięksi i najstarsi fabrykanci **JEDWABIU** w Brazylii

„Casa dos Tres Irmãos“

SKŁAD W KURYTYBIE:

PRAÇA TIRADENTES, 463

Otrzymał ostatnie nowości modnych jedwabi po cenach fabrycznych.

Zanim zrobisz swe zakupy, odwiedź nasz skład przy placu Tiradentes Nr. 463

FABRICA
Rua da Mooca, 474
São Paulo

MATRIZ
Rua Direita, 39 C.
São Paulo

SUCCURSAL
Rua do Ouvidor, 160
Rio

Filje i Składy po wszystkich większych miastach Brazylii.

Wielka wyprzedaż na lato, na Boże Narodzenie i Nowy Rok

Rozpoczęliśmy dn. 28 Listopada wielką wyprzedaż na zakończenie starego Roku.

Nadzwyczajne zniżki we wszystkich towarach!!! -- Nasz olbrzymi wybór przyciąga i zachęca wszystkich ludzi! -- Towary po wszystkich cenach i dla wszystkich.

JEDWABIE
 Jedwab lamé wszyst. kolory 6\$000
 Krepa Cordone 7\$000
 Fulgurante jed. kwiec. szer. 90 10\$000
 Krepa Radium jedwabna, w kwiaty, szer. 90, nowość 10\$000
 Różne jedwabie w śliczne odcienie na suknie i koszule 12\$000
 Chantung jed. w kwiat. nowość 14\$000
 Krepa Georgette jedwab. we wszystkich kolorach 12\$000
 Krepa setim jed. dobrego gatunku, we wszyst. kol. 15\$000
 Fulgurante jed. czarna na szlafroki, szer. 90 15\$000
 Krepa Faille jed. volatit, w desenie, nowość, szer. 90 17\$000
 Sultana jed., gorgorão na szlafroki, szer. 90 czarny, granatowy i brązowy 18\$000

OTRZYMAMY W TYCH DNIACH:
 Krepe marmon, Toile soje w desenie, Krepa romain, Krepa mongol. Krepa pelca i jedwab pasiasty!

POŃCZOCHY JEDWABNE I FILD, ECOSSE DOBREGO GATUNKU dla pań, mężczyzn i dzieci.

LNJ
 dla pań i mężczyzn, najlepszych gatunków:
 Belgijski, na suknie hafty, i t. d. we wszystkich odcieniach.
 Angielski i Irlandzki na ubrania dla mężczyzn, najlepszej marki, białe: S 120, 1120, H. J.: 36\$, 25\$ i 16\$000 — Szare: Tropical, pierw. j.: 14\$ i 12\$000. — Ekstra: drugie jakości 10\$ i 8\$000.

PERFUMERJA
 Proszek ryżowy, perfumy, woda kolońska, mydełka, szminki, kremy, tłuszcze, szczotki

BRINS PIERWSZORZĘDNE
 gładkie i pasiaste, krajowe i zagraniczne, w odcieniach kaszmiru.

KASZMIRY
 w różnych odcieniach i gładkie, granatowe i czarne, na ubrania i kostjumy.

TRYKOLINY
 gładkie, pasiaste i kropkowane, nowość i wielki wybór.

CREPONS na kimony.

SIATKA na łóżka
ETAMINY na firanki.
KOSZULE I NEGLIŻE
 kalesony, krawatki, podwiązki, szelki, paski, otrzymaliśmy ostatnie nowości końca roku.

RĘCZNIKI I SERWETY MELCHATE
 do twarzy i kąpieli.

ETAMINY W RÓŻNE ODCIENIE
 Szyfon szwajcarski.

CAMBRAIA LNIANA
 biała i inne gładkie kolory.

OPALA JEDW. I WEŁNIANA
 gładkie i kwieciste.

AKSAMIT GŁADKI I KWIECISTY.

FILOS JEDWABNY I WEŁNIANY.

LNJ — gładkie i kwieciste na suknie, kostjumy i dla dzieci szkolnych.

LAISES HAFTOWANE opali kamb. **FUSTONY** gładkie i kwieciste.

TOBRALCOS, LINONS gładkie i kw. **WUALY** gładkie i kwieciste.

Chitas; Levantines, Kratki, zefiry, brimy do haftowania i dla ubranka szkolne.

Towar na materace.

WSYPY NA PIERZE.

Do Pozamiejscowych.

Wysyłamy natychmiastowo jakiegokolwiek zamówienie na nasze towary, oile takowe będzie zaopatrzone w odpowiednią gotówkę, przesłaną przekazem bankowym lub pocztowym.

Ścisła solidność.

WYTNIJ PONIŻSZE ZAMÓWIENIE WYŚLIJ NATYCHMIASTOWO:

SNRS. L. PINTO & CIA. CASA PORTUGUESA — Curitiba Queiram vv. ss. enviar-me o mais depressa possível, sem compromisso amstras dos artigos seguintes:

ADRES:

POŚCIEL I PRZYKRYCIA NA ŁÓŻKA I STOLY.

Wielki wybór: koce, kapy, obrusy, płótna surowe i alvejados, morins, kretony i t. d.

DROBIAZGI: wsłazki jedwabne, nici, podwiązki jedw. i tańsze, w odmiennych kolorach, koronki i hafty, chusteczki, zatrzaski, szpilki do włosów, guziki, wełna w kłębkach, nici do haftu, igły, naparstki, alamares i t. d.

CASA PORTUGUESA - L. PINTO & Cia.
 PRAÇA TIRADENTES, 356 - TELEFON 432 - CURITIBA

Rio Grande do Sul. Wzrastające znaczenie Stronnictwa Liberalnego Republikańskiego.

Po burzliwych momentach o zakroju nieco teatralnym, polityczny horyzont nietylko Porto Alegre, lecz i całego Stanu Rio Grande do Sul wypogadza się powoli lecz stale. Nie słychać więcej o żadnych szumnych proklamacjach w rodzaju «heptalogu», albo «ostatnich słów» i ani o teatralnych nieco małych powstaniach, które trapiły Stan Rio Grande do Sul, prawie każdego tygodnia. Prawda że horyzont polityczny chmurzy się jeszcze od czasu do czasu, lecz nie z taką gwałtownością, jak poprzednio, gdy polityka znajdowała się pod ustawicznym znakiem «zamaczów stanu». Nowe stronnictwo, powstałe z inicjatywy pp. Flores da Cunha i Oswalda Aranha, może już teraz być uważane za bezspornie najsilniejsze stronnictwo Stanu. Codziennie nowi adepti przystępują do programu Stronnictwa Liberalnego Republikańskiego, do tego stopnia, że fakt ten wzbudza popłoch w szeregach «borżystów» i «Libertadorów», a to ze względu na rosnący wciąż prestiż, nowej partii politycznej. Różni dawni szefowie stronnictw, zapewniają telegraficznie p. interwentora Flores da Cunha, o swem poparciu, który nigdy nie był tak zjednoczony w swych uczuciach z mieszkańcami swego Stanu, jak obecnie. Nawet radykali z Klubu 3-go Października wyrazili swą solidarność nowemu stronnictwu, którego program, aczkolwiek definitywnie nie ustalony, jest uważany przez wszystkich za znacznie ważniejszy i obiecujący lepsze owoce niż programy stronnictw Gaucho Republicano i Libertador.

Ostatnia deklaracja pana Raula, w której zrzeka się otwartego zwalczania generała Flores da Cunha i jego stronników,

współpracowników dyktatury jest uważana jako znak słabości ze strony wygnanego szefa «libertadorów».

Tak więc istnieją znaki, że w przyszłej Konstytucji triumf wyborczy przypadnie w udziale liberalnym i to prawie zupełny, już z tego powodu, że należy powątpiewać, by w maju epigoni «Wspólnego Frontu» mogli z powodu dezorganizacji odegrać jakąś poważniejszą rolę.

Morderstwo.

Donoszą z Guahyby pod datą z dn. 22 zeszłego miesiąca, robotnik zajęty w zakładach rzeźniczych S. Geraldo, ponury Anacleto Prati, spotkał się w Villa Guahyba przy teatrze Gomes Jardim, z urugwajczykiem Samuelem Salaberry, z którym od dawien dawna żył w niezgodzie. Po krótkiej lecz gwałtownej wymianie słów, wyciągnął Anacleto z zanadru straszliwy rewolwer i z tego narzędzia mordu położył trzema strzałami owego znie-nawidzonego przeciwnika trupem na ziemi.

(Ciąg dalszy z 4-ej strony).

wał p. Stefan Kujawski. Wszyscy grali znakomicie, a sala trzęsła się od śmiechu i oklasków. Po przedstawieniu bal w czapczkach kotylionowych, licytacja fantowa i wybór Królowej balu którą została wybrana Junaczka z Apukarany.

Wszyscy bawili się świetnie do samego rana, szkoda tylko że nie byli Junacy z Hervalzinho którzy nie wiemy z jakich przyczyn nie przybyli na obchód urządzony przez Okręg Junacki Dorzecza Ivai.

JUNAK ZBYCH.

3-ci Sejmik Junaka

odbędzie się w Marechal Mallet w dniach 21 — 22 i 23 stycznia 1933 r. w czasie trwania Kursu Junacka. — Wszyscy na Sejmik — tego od Was wymaga solidarność Junacka. Naczelna Rada Junacka.

CIA COLONISADORA E MERCANTIL PARANAENSE S. A. PARANAŃSKA SPÓŁKA KOLONIZACYJNO-HANDLOWA T. A.

WALNE ZEBRANIE AKCJONARJUSZY

Zgodnie z Art. 13 Statutów Twa. mamy zaszczyt zwołać pp. Akcjonariuszy na Zwykłe walne Zebranie, które odbędzie się w Ponta Grossa w dniu 8 stycznia 1933 r. o godz. 9 rano w salach Twa Polskiego „ODRODZENIE” w celu przyjęcia do wiadomości sprawozdań Rady Administracyjnej i Dyrekcji, orzeczenia Komisji Rewizyjnej, i powzięcia ważnych uchwał związanych z rozwojem Spółki. Tych, którzy nie będą mogli przybyć na Walne Zebranie, prosimy o upoważnienie jednego z akcjonariuszy do reprezentowania. Upoważnienia przesyłać piśmiennie.

Kurytyba, 24 listopada 1932 r.

Za Radę Administracyjną
 STANISŁAW KRASIŃSKI
 Prezes.

WEZWANIE.

Zarząd Spółki wzywa pp. Akcjonariuszy do uiszczenia zaległych rat nabytych akcji, ponieważ wszystkie raty powinny być wpłacone do dnia 31 grudnia 1932 r.

Zgodnie z § 2m. Art. 6-go Statutów, Zarząd wyjaśnia, że niezapłacone całkowicie akcje, będzie zmuszonym sprzedać w drodze licytacji po dniu 1-go stycznia 1933 r.

ZARZĄD
 MARJAN HESSEL
 STEFAN WOLSKI

Kurytyba, 24 listopada 1932 r.
 Caixa Postal 222

Biuletyn Związku Towarzystw Polskich „KULTURA”.

Listy i przesyłki należy wysyłać pod adresem „KULTURA” Curitiba — Caixa p. 313

VII-my Zjazd Związku Towarzystw „Kultury”

Zwołuje Zarząd na 6 i 7-go Stycznia 1933 roku do Ponta Grossy.

RODACY!

Już czas, żebyśmy stanęli do systematycznej i twórczej pracy nietylko w poszczególnych towarzystwach, rozsiadanych na obszarze południowych stanów Brazylii, ale i w naszym „Związku Towarzystw Kultury”.

Czas zerwać z apatią, z naszym polskiem „jakoś to będzie”, czas, żeby nasze wysiłki twórczej pracy dla dobra ogółu przez koordynację spotęgować. Nie wolno nam narzekać, utyskiwać lub nawet ubolewać, że krzewi się zło społeczne, a nie stają z nim do walki ci lub inni, że nikt nas w pracy nie wyręcza, że znikąd nie mamy pomocy.

Przecż ze słabostkami i magajstwem! Posiadając wzajemne zaufanie i wiarę w nasze siły, zdziałamy wiele, gdy staniemy do pracy spolem, jako zorganizowana gromada.

Walka ze złem w pojedynkę, walka niezorganizowana, a częstokroć nawet chaotyczna, nie była i nie jest skutecznym lekarstwem.

Rodacy i Obywatele!

Zarząd „Związku Towarzystw Kultury” wzywa Was na zjazd i jest pewnym, że na apel odpowiecie czynem, stawicie się jako karna drużyna, i staniecie do pracy dla własnego dobra i przyszłych naszych pokoleń.

W dniach 6 i 7 stycznia 1933 roku, odbędzie się w Ponta Grossie „SIÓDMY ZJAZD TOWARZYSTW POLSKICH KULTURA”. Na miejsce Zjazdu wybrano Ponta Grossę jako miasto leżącego w samym sercu Parany i dlatego dogodnego dla całej polskiej kolonii.

Moment obecny jest bardzo ważny dla całej kolonii polskiej i dlatego słusznym i koniecznym jest, aby Zjazd „Kultury” zgromadził jak największą liczbę rodaków w celu naradzenia się nad wspólnymi bolączkami i zagadnieniami. Winniśmy zjechać się w celu skierowania naszych śpiących energii w kierunku twórczej pracy i poprawienia istniejących stosunków.

Na Zjeździe będą poruszone kwestje nader ważne dla całej tutejszej Polonii. Towarzystwa, które nie będą mogły wysłać delegatów na Zjazd, mogą pisemnie zgłosić swoje przystąpienie do „KULTURY” i upoważnić znajome osoby do ich reprezentowania, dołączając wykaz swych potrzeb, swoje uwagi i zapatrywania w różnych sprawach.

Na zasadzie artykułu 19 i 20 statutu „KULTURY”, każde Towarzystwo, liczące od 10 do 25 członków, ma prawo wysłać jednego delegata, od 25 do 75 — dwóch delegatów, na każde następne 50 członków lub ułamek tej liczby — jednego delegata.

Upoważnienia delegatów na Zjazd „KULTURY” winny być podpisane przez prezesa i sekretarza danego Towarzystwa.

Wobec istniejących warunków, każde Towarzystwo, pomimo że nie uiściło swych opłat członkowskich, będzie miało prawo głosu, dlatego też pokwitowania kasowe są zbyteczne i brak ich nie będzie stanowił przeszkody w uznaniu delegata.

Na Zjeździe będą poruszane sprawy organizacyjne, oświatowe, gospodarcze, polityczne i inne ważne tematy obchodzące całe nasze społeczeństwo na wychodźstwie.

Każdy polak, któremu leży na sercu dobro naszej kolonii winien się stawić na Zjazd „KULTURY”, gdzie mile będzie widziany.

Dla delegatów będą gospody, a czas trwania Zjazdu za niską opłatą. Do uczestniczenia w Zjeździe „KULTURY” w dniach 6 i 7 stycznia w Ponta Grossie, zapraszamy wszystkie Towarzystwa polskie i gości.

STAWCIE SIĘ WIĘC WSZYSCY NA ZJEJZDIE «KULTURY» W PONTA GROSSIE W DNIACH 6 I 7 STYCZNIA.

Kurytyba, 1 grudnia 1932 r.

Zarząd „Związku Towarzystw Kultury”.

WAŻNE: Referaty, listy, uwagi i zgłoszenia na Zjazd prosimy wysyłać pod adresem Zarządu „KULTURY” — Curitiba — Caixa postal 313, lub w ostatniej chwili do Ponta Grossa — Caixa postal 174.

Płyty, zabawki, przyrządy elektryczne, przyrządy do radio-stacji etc. Sz. Pan znajdzie po cenach niskich w

Laboratorio de Radio

AV. JOÃO PESSOA, 108
PHONE, 953

REK

CURITIBA
Paraná

Casa Suissa

Alberto Schoneweg

Zakład zegarmistrzowski i skład towarów złotniczych. Rok założenia firmy 1882

Rua São Francisco, 35 — Curitiba

Wyroby złote, srebrne, biżuteria i artykuły alienidowe.

Zegarki, łańcuszki, ozdoby brylantowe, obrączki ślubne, broszki, naszyjniki i t. d. Okulary i cwikiery w ogromnym wyborze

Różnorodny wybór gustownych przedmiotów, droższych i tańszych, na upominki ślubne i inne.

Naprawy wykonuje się pod gwarancją i po cenach przystępnych

„Cruzeiro“ i (Surpresa)

jedynie maki, które powinny być używane przez wszystkich, którzy dbają o swe zdrowie.

Młyn w Joinville (Caixa Postal, 110)

AGENCI W KURYTYBIE

LATTES & Cia.

Caixa Postal, 253 - Telefon 7-2-2 - Praça Zacharias, 5 - Curitiba

Zakład Jubilerski i Zegarmistrzowski „A PEROLA“

Eugenio de Gellert

Łącznie z zakładem OPTICA MODERNA

Posiada zawsze na składzie wielki wybór artykułów złotych, srebrnych i allenidowych, jak: zegarki, łańcuszki, ozdoby brylantowe, obrączki ślubne, broszki, naszyjniki, okulary, cwikiery i t. d.

Otrzymałmy świeży bogaty wybór prześlicznych artykułów właściwych na prezenty gwiazdkowe. Ceny bardzo przystępne. Naprawy zegarków i biżuterji wykonuje się tanio i pod gwarancją.

CURITIBA, Rua 15 de Novembro, 389.

Adres telegr.: „PEROLA“, 49-52

Collegio „Novo Atheneu“

Dyrektor: Profesor ELYSIO DE OLIVEIRA VIANNA
nauczyciel francuskiego w Gimnazjum Parańskim.

INTERNAT I EKSTERNAT

Kurs początkowy, gimnazjalny i handlowy — Daktylografja. Korepetytorzy dla uczniów gimnazjalnych.

Kurs gimnazjalny w 3 latach dla młodzieńców 18-letnich lub starszych.

Lekcje DZIENNE I WIECZOROWE
RUA AQUIDABAN, N. 107 i 278.

Na choroby oczów
Collyrio Amarello
DE CHAVES

DR. LUDWIK WOLSKI
ADWOKAT
UNIAO DA VICTORIA —
Paraná.

Companhia de Terras Norte do Paraná

spZedaje ZIEMIE najlepszego gatunku (terra roxa apurada), wydającą 100 worków kukurydzy z alkra, 200 abrobów kawy z 1000 krzaków

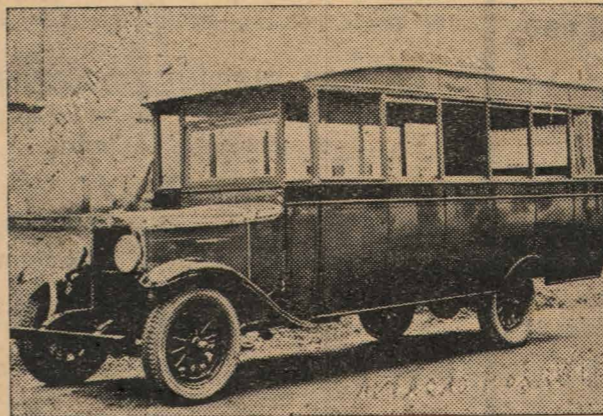
Gotówką i NA CZTEROLETNIIE SPLATY po 400\$000 za alkier.

Dla kupujących dojazd koleją z Ourinhos lub Cambará ZA DARMO, bez obowiązku kupna.

Agent upoważniony: IGNACY SZAŃKOWSKI

Cambará -- caixa p. 156 -- Paraná

Empreza auto- viação Curitiba- Campo Largo.

Celem dobrego funkcjonowania przedsiębiorstwa przewozowego, przypominamy, że podróżni winni być zaopatrzeni w bilety pasażerskie do danych miejscowości, by zagwarantować sobie przejazd. Rozkład godzin oficjalny, wyjazd z Kurytyby rano o 8,30 a wieczorem o 5,30. Z Campo Largo wyjazd rano o 8,30 a wieczorem o 4-ej godzinie.

Podróżni, którzy zażądają od Przedsiębiorstwa, by wóz zabierał ich lub odwoził do ich siedziby, zapłacą nadwyżkę proporcjonalną do oddalenia.

Za pakunki i bagaż, których fracht nie zostanie opłacony, Przedsiębiorstwo nie bierze odpowiedzialności.

Wyjazd w Kurytybie z ul. Rua Dr. Muricy Nr. 560 — Casa Palmeira. Wyjazd z Campo Largo: Hotel Brasil. Cena przejazdów:

Z Kurytyby do Campo Largo (tam i nazad)	10\$000	Z Campo Largo do Kurytyby (tam i nazad)	10\$000
Z Kurytyby do Campo Largo	6\$000	Z Campo Largo do Kurytyby	6\$000
Z Kurytyby do Rôndinha	5\$000	Z Campo Largo do Campo Comprido	4\$000
Z Kurytyby do Timbituva	4\$000	Z Campo Largo do Ferrara	3\$000
Z Kurytyby do Ferrara	3\$000	Z Campo Largo do Timbituva	2\$000
Z Kurytyby do Campo Comprido	2\$000	Z Campo Largo do Rôndinha	1\$000

EMPRESA.

OBUWIE

PRZED ZAKUPIENIEM TEGO ARTYKUŁU POSTARAJCIE SIĘ NAJPIERW ODWIEDZIĆ ZNAMĄ

„Casa Ideal“

gdzie znajdziecie olbrzymi i różnorodny wybór obuwia ostatniej mody i najlepszego gatunku, męskiego, damskiego i dziecięcego, które likwidujemy po cenach najniższych, bezkonkurencyjnych.

Odwieźcie dzisiaj jeszcze nasz sklep, aby się przekonać o prawdziwości tego ogłoszenia.

SIEDZIBA: Rua José Bonifácio n. 81
FILJE; Rua 15 de Novembro, 167
Ponta Grossa i Blumenau.

Dr. Sylvino P. de Araujo.

VORONOFF

Brazylijski wynalazek

FLUXO-SEDATINA

Kobieta jest ocaloną, KOBIECIA nie będzie cierpiała więcej na kolki maciczne i jajniki, bo FLUXO SEDATINA uleczy ją w 2-eh godzinach.

KOBIECIA nie straci życia z powodu porodu. KOBIECIA, nie będzie już tak cierpiała, ponieważ jej porody będą szczęśliwe, bez krwotoku i bez boleści. Pierwszy poród nie przedstawia już niebezpieczeństwa.

KOBIECIA, jednym słowem, jest uratowana, bo FLUXO-SEDATINA jest najlepszym środkiem, regulującym i uspokajającym dla chorób kobiecych, jak zatrzymanie perjodu, wycieki, białe upławy, niedostateczność u dziewcząt.

Panie w wieku 45 lat muszą unikać napuchnięcia, reumatyzmu i innych chorób wieku krytycznego (przejawu) i w tym celu używać FLUXO-SEDATINA. Jest ona przepisywana przez przeszło 4 tysiące lekarzy.

JACEK DROMLEWICZ

Lekarz-Dentysta

Zęby sztuczne z podniebieniem i bez w złocie i kauczuku. Plombowanie i wyjmowanie zębów bez bólu. Roboty pierwszorzędna. Ceny przystępne. Rua Conselheiro Baradas 518, naprzeciw Kwartela Generalnego-Kurytyba

Ziemia na sprzedaż

Obszar ziemi o pojemności 185 akrów w całości lub częściowo, w miejscowości FAXINAL DO SILVA, odległe o 28 kilometrów od Palmeiry w Stanie Paraná, dokąd prowadzi bardzo dobra droga kołowa. Na ziemi tej jest dziedziczy las, „capoeiry“ pinhory i imbuje dobre już pod piłę oraz herwale dobrze pielęgnowane.

Ceny przystępne i szacowane według położenia terenu.

Informacje: ROSA NEVES MACHADO
Palmeira—Paraná. 45-32/5-33

Café Gury

PALENIE I MIELENIE KAWY.

Fortunato Leite Dias de Paiva

Telefon N° 1179. — Adres dla telegramów: „TYBA“, Rua Commendador Araujo N° 107.
Curityba Paraná.

NOWOŚCI KSIĄŻKOWE

Kartki z podróży z Warszawy do Sahary, w Afryce 8\$000
„NA MORZE“ — Gdańsk — Gdynia po 5\$000 i po 4\$000
WINCENTY FOGERSKI

Sangue! Sangue! Sangue

SANGUENOL

(Formuła niemiecka)

Jedyny środek, który po 20-dniowym używaniu go, zabezpieczy i uchroni każdego od suchoty. Oddziaływa następująco:

1) Ogólne spótegowanie sił i natychmiastowy powrót apetytu.
2) Usuwa zupełnie ból głowy, bezsenność i nerwowość.
3) Zwalcza radykalnie przynębie nie nerwowe i podnieca chęć do życia.

4) Powiększa ciężar ciała aż do 3 kg
5) Odświeża całkowicie osłabiony i zagrożony suchotami organizm.
6) Daje największą odporność przy pracy fizycznej i zwiększa ciaką krwi.

Choroby raka można uniknąć, ponieważ jest to zgrupowanie potażu w pewnej części ciała.
Kalcjum rozpuszcza potaż. Sanguenol zawiera kalcjum i dzięki temu można uniknąć raka.

Sanguenol jest to wynalazek naukowy.

Przytoczone powyżej szczegóły są opinią wydaną przez lekarza Dr. Manuela Soares de Castro.

Do nabycia w całej Brazylii.

DYPLOMOWANY

Lekarz-Dentysta

Jan Skalski

posiadający długoletnią praktykę, wykonuje wszelką pracę wchodzącą w zakres dentystyki, starannie i po najniższych cenach.

Godziny przyjęć: od 8 do 12 i od 13 do 18. RUA AQUIDABAN Nr. 801.

Kurytyba Paraná

Poszukiwanie

Poszukiwany jest WINCENTY KOCHANSKI, który przyjechał do Brazylii 40 lat temu. Poszukuje go Czesław Kochański, syn Michalina. Ktokolwiek wiedziałby o miejscu jego pobytu lub on sam, proszony jest adresować do Redakcji Gazety Polskiej.

Zawiadomienie!

Został otwarty Instytut Kosmetyczny dla Pielęgniowania Urody.

Ul. Ermelino de Leão Nr. 24.

Leczenie wszelkich braków płci: wągrów, rozszerzenia porów, plam, piegów, pryszczów etc. Usuwanie zmarszczek, Ginnastyka, w celu od tłuszczenia lub rozwinięcia form ciała. Dla Szanownych Rodzacek, znacznym upust. Porady bezpłatne.

Pensjonat Stępniewskiej.

Podaję do wiadomości Szanownych Rodaków, że przeniosłam mój Pensjonat na ul. Aquidaban, 275. Piękne i jasne pokoje do wynajęcia, wikt dobry, smaczny. Dostarcza się obiadów do domu. Ceny umiarkowane. Objady na miejscu od 1\$500 w górę. F. STĘPNIEWSKA.

Prawie za darmo.

W przybliżeniu ulicy Iguassú, o 100 metrów od linii tramwajowej można nabyć za 9:000\$000 drewniany dom z ziemią 37 metrów szer. i 60 mtr. dł. Obok sprzedają się piękny dom murywany z ziemią 37x60 za 18:000\$. Jeszcze można nabyć ziemię 10:000 m2 za psie pieniądze. Informacje w Redakcji „Gazety Polskiej“.

Kalendarz „Gazety Polskiej“ na rok 1933 jest do nabycia:

w Porto Alegre — Av. Industrial, 710 w Rio Gr. (m.) — u p. J. Waśnińskiego w Guarapuawie — u Ks. Probozcza w Palmeirze — u p. Gracka w Rebouças — u p. A. Skowrońskiego w M. Pimentel — u p. S. Blaskowskiego w Tres Barras — u p. Józefa Treli w Rio Peixe — u p. Michała Szatygi w Floresta — u p. Stanisł. Małysza w Amola Faca — u p. Fr. Mierzy w Paol Grande — u p. A. Cichockiego w Campo Largo — u p. Świedzowskiego w Rio Azul — u pp. Hessłów i u Ks. Probozcza.

Książeczka do Nabożeństwa.

Ks. Stanisława Trzebiatowskiego III wydanie

Stronic 400, format 7 x 10 cm. cena 5\$000 z przesyłką. Dla większej ilości rabat.

Ziemia na sprzedaż

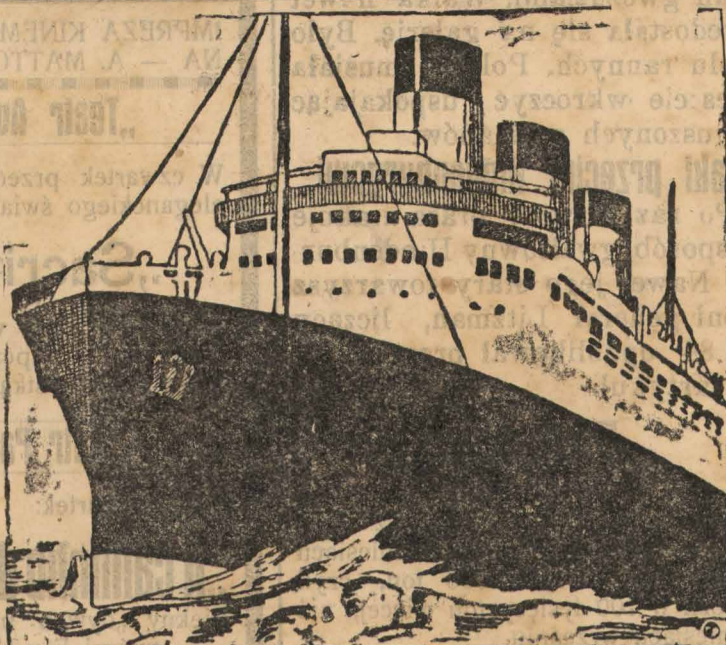
Sprzedają się 88 akrów ziemi pod uprawę i hodowlę zwierząt domowych, w pobliżu Marechal Mallet od 600 m. do 3 kilometrów odległa od tej Villi. Sprzedają się również całą trzodę. Informacje: Horacio Estevão. M. Mallet. 2

Mały szakier.

Wynajmę lub kupię mały szakier. Interes bezpośredni. Informacje: ul. D. Julia da Costa 173. 25

Polsko-francuskie linie okrętowe CHARGEURS REUNIS I SUD ATLANTIQUE

Wszyscy Polacy powinni jeździć tylko naszymi okrętami, które są najlepsze pod każdym względem.

Informacji bezpłatnych w języku polskim i portugalskim udziela jedyny przedstawiciel na Parana

THEOPHILO G. VIDAL

Praça Carlos Gomes 315 - 321 - CURITYBA -

Aniliny i farby niemieckie „BAYER“

Do farbowania zwłaszcza wyblakłych rzeczy, w paczkach, z osobnymi wskazówkami i w puszkach po 1 kg., we wszelkich kolorach—do ubrań, kapeluszy, skór, wytworów roślinnych i napojów.

Esencje i oleje do fabrykacji Limonad, Likierów, i Lekarstw. Perfumy krajowe i zagraniczne w wielkim wyborze. Mydła, szczoteczki, kremy do zębów, w najlepszych gatunkach.

Lá no Luhm

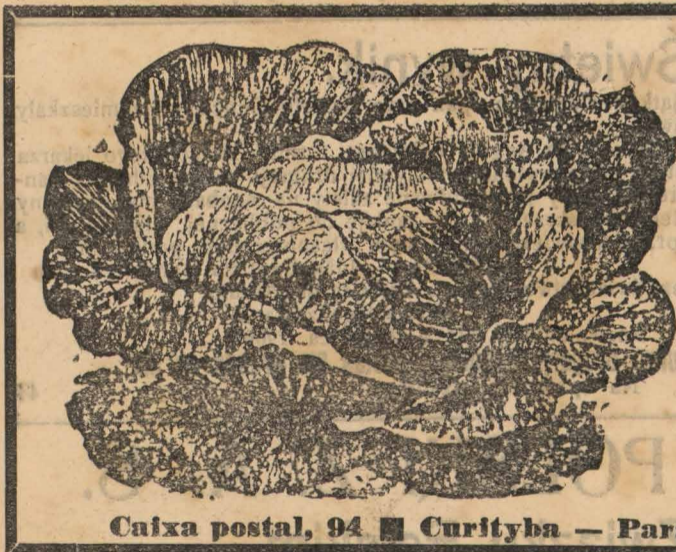
CURITYBA RUA RIACHUELO, 161

Największa fortuna na świecie

Jaką wszyscy ojcowie bez wyjątku powinni przekazywać swym synom, zawiera się w trzech następujących artykułach:

Ar. 1: Umiejętność czytania, pisanie i rachowanie. Art. 2: Ukochanie Prawdy całą duszą, a ojczyznę aż do śmierci. Art. 3: Poznawanie nadzwyczajnych zalet POMADY MINANCORA. Nigdy nie istniała równie skuteczna do leczenia ran (nawet u zwierząt), eczemy, liszajów, zakażeń, odmrożeń etc. Apteka Crnz w Avaré, Stan S. Paulo, wyleczyła ranę, której nawet zapomocą środka 914 nie można było wyleczyć. Mamy dowody setek podobnych wyleczeń. Doskonały podkład pod proszek ryżowy. Sterylizuje naskórek i wybiela go, chroni od plegów, pryszczów etc. \$ jedyny. Kiedy wszyscy ją poznają, stanie się ona lekarstwem o światowej sławie.

Sprzedaz we wszystkich lepszych aptekach w Brazylii. Drogerja Hess w Rio de Janeiro, rua 7 de Setembro 61, posiada wszystkie produkty marki „Minancora“.

A. H. Asahi & C^{ia}. Zakład kwiatarski i skład nasion Kwiaty i rośliny ogrodowe wszelkiego rodzaju. Sadzonki warzyw ogrodowych.

Zawiadamiamy Szan. Publiczność, że nabyliśmy sklep po s. p. W. Zagotowiczu i zapewniamy, że w ten sam sposób jak dawniej będzie obsługiwana nasza klientela.

Caixa postal, 94 Curityba - Parana - B

BRONCHITINA „CHAVES“ JEST PRAWDZIWYM SPECYFIKIEM NA KASZEL.

Hotel Polski (HOTEL MARTINS)

Marcina Jarugi

Curityba ULICA RIACHUELO 114 Parana

Vis á vis Pałacu Muncypalnego róg placu Dr. Generoso Marques Telefon, 989 - Caixa postal, 463 - Adres telegraficzny „HOTEMAR“.

Urządzenie pierwszorzędnym w modnym żelazo-betonowym pałacyku, z wszelkimi wygodami i higieną. KUCHNIA PIERWSZORZĘDNA. CENY PRZYSTĘPNE. SALÓN NA PRÓBY I WZORY. 9—Cr.

FABRYKA CUKIERKÓW

Aurora

JÓZEFA KULI

Wyrabia cukierki w najlepszych gatunkach i karmelki owijane w papier «balas» we wszystkich odmianach. Ul. Martim Affonso, N° 555 Kurytyba-Parana-Brasil. Telefon Nr. 12 - 70.

Kto sobie zyczy nabyć artykuł dobry, pierwszego gatunku i tania, niechaj się uda do

CASA UNIVERSAL

POGORZELSKI & SKOWRON THEREZINA

Agenci „Gazety Polskiej“.

Magnezja płynna MURRAY niezawodna na choroby żołądka

DR. DANTE ROMANÓ

Z praktyki w szpitalach berlińskich Eks-internista Szpitala Ewangelickiego i Santa Casa de Misericordia w Rio de Janeiro.

Profesor sekcji operacyjnej na Fakultecie Medycyny.

Leczy syfilis, choroby dróg moczowych, i kobiece. Promienie ultra-fioletowe, operacje wyrostka robaczkowego, przepukliny, hemoroidów, wrzodów i nowotworów, chirurgia pochwy rozrodznej, jajników, przewodów, pęcherza, nerek, żołądka, płuc, gruczołów, wątroby i t. d.

KONSULTORIUM: Praça Tiradentes n. 554 (na górze apteki Minerva). REZYDENCJA: Praça Senador Correa, 4.

Uterogenol Doskonałe lekarstwo na dolegliwości macicy i brak menstruacji

ELIXIR DE NOGUEIRA Jest używany skutecznie w następujących chorobach:

skrofule, bubony, zapalenie macicy, wycieki z uszów, wywiora, fistula raka syfilitycznego, pryszczki, białe upławy, wrzody i narośle, świerzb, reumatyzm, plamy na skórze, niedomagania wątroby, bóle w piersiach, narośle na kościach, pulsowanie tętnic i wogóle wszystkie choroby pochodzące ze krwi. Wielce skuteczny środek oczyszczający krew.

„A VENCEDORA“

Fabryka cukierków i karmelków w najlepszych gatunkach, owijanych w papierki.

Cukierki malinowe, kokosowe, miętowe, cytrynowe, ananasowe, truskawkowe, bananowe, mleczne i gumowe. Oprócz tych są jeszcze inne gatunki specjalne, nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych. — Upraszam się Szanownych Rodaków o łaskawe przekonanie się, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie. Każdy Polak powinien kupować tylko cukierki z polskiej fabryki „A VENCEDORA“.

Żądać w każdym sklepie polskim! Franciszek Lachowski Curityba—Rua Cabral—Nr. 450—451.

WIELKI SKLEP POLSKI MARCINA SZYNDY I SKI. PLAC TIRADENTES, Nr. 19.

Ma zawsze na składzie mąkę pszenną, żytnią i kukurydzianą; cukier, ryż, sól śledzie, sliwki suszone, rodzynki i konserwy owocowe wszelkiego rodzaju. Ma również najlepszą kawę mieloną z własnej fabryki. Posiada trunki krajowe i zagraniczne w najlepszych gatunkach. Kupuje produkta rolne jako to: kukurydzą, fasolę, ziemniaki, masło, jaja, drzewo i t. p. SPRZEDAŻ NA KOLONIE HURTOWNA I DETALICZNA. CENY PRZYSTĘPNE. Posiada filje w Thomas Coelho i Araukarji.

Bank Francusko - Włoski

DLA AMERYKI POŁUDNIOWEJ

KAPITAŁ ZREALIZOWANY Frs. 100.000.000.00 KAPITAŁ REZERWOWY Frs. 137.000.000.00

Centrala: PARYŻ

Oddziały w Ameryce Południowej: Buenos Ayres, Rosario de Santa Fé, Valparaiso, Curityba, São Paulo, Santos, Rio de Janeiro, Porto Alegre, Rio Grande, Pernambuco, Araraquara, Barretos, Botucatu, Caxias, Espírito Santo de Pinhal, Jahu, Mococa, Ourinhos, Paranaçu, Ponta Grossa, Ribeirão Preto, São Carlos, São José do Rio Pardo, São Martoel.

Oddział w Kurytybie: ULICA 15 I NOVEMBRO, róg ul. 1° de Março

Bank Erancusko-Włoski posiada w Polsce następujących korespondentów:

Bank Handlowy w Warszawie, Warszawa, i Bank Francusko-Polski, Warszawa.

którzy, dzięki wielkiej ilości filij własnych i agentów rozgałęzionych po całym kraju, umożliwiają przesyłki pieniężne do najdalej położonych miejscowości w Polsce, w złotych polskich i w innych walutach.

Oddział Banku Francusko-Włoskiego w Kurytybie posiada zawsze kurs złotego polskiego. Wystawia czek i przakazy pieniężne w złotych polskich, t. j. załatwia zlecenia swych polskich klientów na najdogodniejszych warunkach.

„A PROPAGANDISTA“ 3689

Casa de Saude SÃO FRANCISCO

DOM ZDROWIA — KLINIKA PRYWATNA — CURITYBA, ULICA SÃO FRANCISCO, 25 — DR. JORGE MEYER FILHO

Na sposób nowoczesny urządzona klinika. Wzorowa czystość i higiena. Up rzejmaobsługa. — Ceny przystępne. Nowoczesny aparat Roentgena.—Diatermja.—Sztuczne ultra-fioletowe promienie słoneczne. — Zystoskopia i t. d. Specjalność: Operacje, leczenie chorób kobiecych, pomoc przy porodach, stosowanie sztucznego pneumothorax w cierpieniach płuc. Godziny przyjęć: Od 10 do 11,30 i od 4 do 6 wiecz.

BÓL W PIERSI, REUMATYZM, BÓL ZĘBÓW, NEURALGJE, CIĘCIE BRZUSZNE, BÓL USZÓW, ŚWIEŻE RANY, Leczy skutecznie

BALSAM Santa Helena Do nabycia we wszystkich aptekach.

Fabryka Obuwia ATAB

Miguel S. Atab

TRAVESSA OLIVEIRA BELLO, No. 17. Curityba - Parana

Posiada zawsze na składzie ogromny wybór obuwia męskiego, damskiego i dziecięcego po cenach bezkonkurencyjnych. Przyjdźcie i przekonajcie się!

Palenie i mienienie

TODESCHINI & IRMÃOS

Au 7 de Setembro, 243 i 245 CURITYBA.

CENY OGŁOSZEŃ:

Za jeden centymetr na stronach 8 i 9 1\$000
 Na 5, 6, 7, stronie za centymetr jednolamowy 2\$000
 Na drugiej stronie 3\$000
 Na 10 stronie 4\$000
 Na pierwszej stronie 5\$000
 Cała 3-cia i 10-ta strona za jeden raz 300\$000

Należności za ogłoszenia opłaca się z góry.

GAZETA POLSKA

W BRAZYLJI

CENY OGŁOSZEŃ.

Drobne ogłoszenia 100 rejsów za wyraz. Matrymonjalne 200 rejsów za każdy wyraz. Dla poszukujących pracy—bezpłatnie. Zniżka dla ogłaszających więcej niż jeden raz: od 2—5razy 10 proc.; od 6—15 razy 15 proc.; od 16—25 razy 20 proc.; od 26—40 razy 25 proc.; od 41—52 razy 30 procent. Ogłoszenia Towarzystw polskich i nekrologi 50 procent zniżki za każdy raz

Należności za ogłoszenia opłaca się z góry

Tylko jeszcze dwa tygodnie
 aż do Nowego Roku
NAJWYŻSZY CZAS
 UREGULOWAĆ SWOJĄ PRENUMERATĘ!

Dnia 1-go stycznia niech wszyscy agenci wyślą do redakcji wykaz zapłaconej prenumeraty.

TELEGRAMY

Honduras. Rewolucja
 General Fonseca, wódz rewolucjonistów, wystosował do Rządu ultimatum, wzywając by ów wydał w ręce powstańców stolicę, w przeciwnym razie, siła zbrojna znajdująca się pod jego rozkazami, przystąpi do generalnego ataku na to miasto.
 Prezydent odpowiedział, że będzie bronił się do ostatniego żołnierza, wysyłając na spotkanie rokoszar, oddziały wojska, pozostającego wiernym Rządowi. Po między mieszkańcami, panuje wielkie zaniepokojenie umysłów, gdyż słychać w pobliżu miasta, ustawiczne strzały działo bitni. O dziesięć kilometrów odległości od miasta gromadzą się liczne oddziały rewolucyjne.

Paragwaj. Walka w Chaco
 Nota oficjalna paragwajskiego Rządu, głosi że z powodu względnej wolności jakiej zacywają wojenni, skoncentrowani w Szkole Wojennej, udało się zbicie, pewnemu lotnikowi, argentyńczykowi, synowi admirała tegoż kraju, który znajdował się w służbie boliwijskiej.
 W północnym odcinku Bahía Negra, wojska paragwajskie rozpoczęły ofensywę, odparając w kilku punktach boliwijskich.
 W okolicy fortu Vanguarda nastąpiło starcie się nieprzyjacielskich patroli, przyczem zwycięstwo, przechyliło się na stronę paragwajską.
 Lotnicy boliwijscy bombardowali szpital wojskowy, przy fortecie Bacquerá, zabijając kilku rannych.

Sztab Główny wojska boliwijskiego donosi, że patrol boliwijski zdobył wielki transport amunicji i broni należących do paragwajczyków. Obie strony ogłaszają ustawiczne zwycięstwa.
 W każdym razie Boliwia przyjęła propozycję państw neutralnych, uczynioną za pośrednictwem komitetu w Washingtonie i zgadza się na wysłanie w okolicy objętej walką komisji wojskowej, której zadaniem, byłoby pomóc w zlikwidowaniu konfliktu.

Chile. Zorganizowanie się rządu.
 Jeden z członków Junty Cywilnej, oświadczył przedstawicielowi agencji Havasa że pięć prowincyj północnych jest silnie zdzioczonemi i gotowe są do zwalczania jakiegokolwiek rządu wojskowego.

Peru. Oficerowie Cudzoziemscy
 Przybył do Limy pułkownik francuski Georges Paris, który ma objąć kierownictwo Szkoły Wojskowej. Przybył również niemiecki generał Kundt, były instruktor i komendant naczelnicy wojska boliwijskiego, które bierze ustawiczne ciągi od paragwajczyków wyszkolonych przez francuzów z zamiarem zakładania kolonii niemieckich, w dorzeczu rzeki Amazonas.

Niemcy. Falszerze paszportów.
 Policja odkryła w Berlinie biuro założone na wielką skalę, przeznaczone do fałszowania paszportów.
 Znalezione tam przeszło 2000 pieczęci gumowych, prawie ze

Casa Amhof

Założona w 1879 roku
 Ulica S. Francisco, 47
 TELEFON 225

donosi swym starym klientom, godnym przyjaciółom i przychylnym ludziom, że

WYSTAWA Bożego Narodzenia
 mająca okazy zabawek i ozdób choinki jest już otwarta.

Mimo przełomu gospodarczego, i w tym roku ofiarowujemy wspaniały wybór po niskich cenach.

Proszę uprzejmie o liczne odwiedziny
ALBINO AMHOF.

wszystkich zagranicznych poselstw i konsulatów, biur policyjnych, naśladownictwa podpisów, około 50 gatunków farb i olbrzymiej ilości drukowanych ale jeszcze nie wypełnionych paszportów. Dwie osoby, które znajdowały się w biurze, zostały uwięzione. Panuje mniemanie, że ta fabryka fałszywych paszportów pracowała na rachunek Sowietów, mając na celu ułatwie nie podróży do poszczególnych krajów agentom trudniącym się propagandą komunizmu.

Wykończenie olbrzymiej tamy.
 Tama na rzece Sial została wykończona. Jest ona największa w Europie, a zamyka 215 milionów metrów sześciennych wody.

Proces truciciela.
 W Gorlitz rozpoczął się proces przeciw 35 letniemu szwcowi Justowi, który wyprawił przez otrucie arsenikiem 5 członków swej rodziny. W połowie września Just został zaares towany w czasie pogrzebu swego szwagra i jego syna. W domu leżały chore jego teściowa i żona jego szwagra. Zmarły one po kilku tygodniach. Komisja śledcza stwierdziła, że Just zatruli te osoby arsenikiem. Gdy wykopano z ziemi zwłoki jego żony, zmarłej nagie przed dwoma laty, również stwierdzono, że została ona otruta arsenikiem.

Kiereński w Berlinie.
 Pierwszy dyktator Rosyjskiej Republiki przybył do Berlina. Miał on mowę na zgromadzeniu rosyjskich emigrantów. Wyraził on przekonanie, że Rząd Sowietki doczeka się wkrótce upadku. Policja otoczyła Kiereńskiego opieką przed zamachami komunistycznymi.

Otwarcie parlamentu i dzikie sceny.

Kapitan Goring został wybrany 279 głosami przeciw 120 prezydentem Parlamentu. W czasie trwania posiedzenia przyszło do dzikich scen między hitlerowcami a komunistami. Kalamarze, popielniczki, aparaty telefoniczne i wogóle wszystko co nie było silnie przybite do podłogi lub

ścian gwoździami. Walka nawet przedostała się na galerję. Było wielu rannych. Policja musiała wreszcie wkroczyć uspokajając rozjuszonych germanów.

Ataki przeciw Hindenburgowi.
 Po raz pierwszy prasa atakuje w sposób gwałtowny Hindenburga. Nawet jego stary towarzysz broni generał Litzman, liczący lat 84 opublikował przeciw niemu artykuł.

Polska. Eksport Węgla.
 Eksport węgla kamiennego z Polski podniósł się w ostatnim miesiącu października do 1.019.000 ton, czyli wyniósł o 100 tysięcy ton więcej, niż w miesiącu wrześniu.

Liczba bezrobotnych.
 Według danych statystycznych liczba bezrobotnych w Polsce wynosiła w dniu 8 listopada 140.168 osób, czyli zmniejszyło się w porównaniu z przeszłym miesiącem o 19.232 osób.

Wkładowi w kasach oszczędności
 W ubiegłym miesiącu wrześniu, wkładki w wszystkich zakładach oszczędności podnosiły się stale. Wkładowi w samej Kasie Oszczędności Pocztowej, które w sierpniu doszły do wysokości 397 milionów, osiągnęły z dniem 30 września 400 milionów złotych.

Włochy. Trzęsienie ziemi
 Dnia 4 b. m. dano się odczuć w Montesano Sulla i Marcellaum silne trzęsienie ziemi. Mieszkańcy uciekli w popłochu na sąsiednie pola. Szkody jednak są nieznaczne.

Wypadek samolotowy.
 W Osorno spadł samolot, który w czasie wystawy był do pokonywania lotu pokazowego, tak nieszczerliwie na przejeżdżający samochód, że zabił na miejscu szofera.

Choinka Junacka
 W pierwsze Święto Bożego Narodzenia, 25-go grudnia, JUNAK urządzi w „Domu Junackim” przy ulicy Saldanha Marinho 964, **CHOINKĘ** tylko dla członków i ich rodzin. Zaprasza się wszystkich członków. Za Zarząd Sekretarz J. Sobociński

Świetny wynik.
 Zamożny właściciel majątków ziemskich pan João Barreto Gonçalves, zamieszkały w municypium D. Pedrito prawił: Po skutecznym zażyciu Peitoral de Angico Pelotense, formuły znakomitego lekarza dra Domingosa da Silva e Pinto i przyprawianego w słynnej drogerji p. Dra Eduarda Candida Siqueira w Pelotas, wypróbowały jego cudowne zalety na osobach mej rodziny w zaziębieniach, kaszlu, zapaleniach oskrzeli i t. p. podaje do publicznej wiadomości, a jako że jest to oświadczenie prawdą, stwierdzam to tym własnoręcznym podpisem, D. Pedrito. — João Baptista Gonçalves. Potwierdzam powyższe świadectwo. Dr. E. L. Ferreira de Araujo (Firma legalizowana) Pozwolenie N. 511 z 26 Marca 1906. Skład Główny: Drogerja Sequelra, Pelotas Rio Grande do Sul Na sprzedaż wszędzie.

TEATR POLSKI Z. A. S.
 w Związku Polskim
 Pod kierownictwem artystycznym Tadeusza Morozowicza,
DNIA 25-go GRUDNIA (BOŻE NARODZENIE)
PREMJERA

„BETLEEM POLSKIE”
 Szopka w 3 aktach z intermedjami L. Rydla.
NOWA WYSTAWA! NOWE KOSTJUMY!
 Udział bierze 60 osób, oraz olbrzymi chór.
 Zwiększona orkiestra
POCZĄTEK PRZEDSTAWIENIA O GODZ. 8 WIECZOREM
 Bilety wcześniej nabywać można w Związku Polskim. SZCZEGÓŁY W PROGRAMACH.

KOLEGIUM IGUASSÚ
 Kurs Gimnazjalny uprawniający do zapisów na Uniwersytecie.
 Wszystkie egzaminy są składane w samym Kolegium pod nadzorem inspektora Federalnego Rządu.
 Egzaminy wstępne na 1-szy rok kursu gimnazjalnego, zapisy uskutecznią się dla pragnących składać egzaminy w bieżącym miesiącu grudniu, oraz przyjmują się kandydatów pragnących przygotowania do tychże samych egzaminów w przyszłym miesiącu lutym. Nie pobiera się żadnej opłaty miesięcznej do miesiąca lutego, jest tylko wymagana zapłata taksy za wstępny egzamin w wysokości 30-u milrejsów.
 Uczniowie oprócz godzin porannych nauki, mają prawo być obecnymi na wykładach popołudniowych.
 Opłaty miesięczne zredukowane.
 Zarząd Kolegium podejmuje się również wyrabiania wszelkich dokumentów urzędowych wymaganych, jak również uskuteczniania transferencji dla uczniów Rządowego Gimnazjum i innych zakładów równorzędnych i uprawionych.
 Informację udziela się w wszystkie dni powszednie w Sekretarjacie Kolegium w gmachu przy placu Rui Barbosa nr. 44.

IMPREZA KINEMATOGRAFICZNA — A. MATTOS AZEREDO.

„Teatr Avenida”
 W czwartek przedstawienie dla eleganckiego świata

„Sacrificio”
 Wspaniały film wytwórni Fox-Movietone. Superprodukcja z niebywałą artystką Elisa Laudy.

„Teatr Palacio”
 We czwartek:

„A caminho de Wiking”
 Piękny „dywan magiczny” wytwórni Fox-Movietone.

„A vez de Chan”
 Niebywałe przygody chińskiego detektywa. Super produkcja Fox-Movietone.

W piątek:

„Monstro de aço”
 wytwórni Columbia Pictures Janoes Hall.

W niedzielę w Teatrach:
AVENIDA I PALACIO
„Corpo e Alma”
 Charles Farrell.

Komunikat Wyzd. Prasowego CZP.
 Dnia 2. XI. b. r. w sali Czytelni Związku Polskiego, wygłosił p. Włodzimierz Paszkowski krótką pogadankę na temat „Bitwa Morska pod Oliwą” — poczem na zakończenie prelegent odczytał program i cel prac „LIGI MORSKIEJ I KOLONJALNEJ”.
 Po zakończonej pogadance zabrał głos p. Konsul Generalny Dr. Roman A. Staniewicz, zaznaczając konieczność założenia w Paranie „Towarzystwa Przyjaciół Morza”, jako Oddziału Ligi Morskiej i Kolonialnej, na wzór tego rodzaju Towarzystw istniejących już wśród emigracji naszej w innych krajach. Następnie przemawiał p. Konrad Jeziorowski określając zadanie i cele jakie będzie miało tego rodzaju Tow. Przyjaciół Morza, poczem zebrani postanowili jednogłośnie przystąpić do utworzenia tego rodzaju Towarzystwa, wybierając Komitet organizacyjny w którego weszli p. p. K. Jeziorowski (Prezes), M. Falarz (Skarbnik) i W. Paszkowski (Sekretarz). Na listę członków zapisało się już 44 osób.

ALBERTO WEISS
 Rua S. Francisco, 314 (Dawny 64) w pobliżu Igreja da Ordem.
 Wykonuje wszelkie zdjęcia fotograficzne w zakresie tej specjalności wchodzące, jak: Portrety, Grupy, Reprodukcje, Powiększenia mniejszych fotografii, aż do naturalnej wielkości. Wykonanie krekdy i w kolorach. Specjalista w zdjęciach z urzędowości wieczorowych: WESEL, BALÓW, PRZEDSTAWIENIACH i t. d. — Posiada wytwornie urządzonej pracownię dla zdjęć panienek przystępujących do pierwszej Komunii oraz oblubieńców. — Ręczy za sumienne wykonanie i trwałość zamówień, które wykonuje na papierze od najwykwintniejszego do zwyczajnego. — Uprasza w zwiedzenie swej Wystawy.

Pijcie
 C O P I W A C O
Bock-Bier (Bode)
 typy jasny i ciemny z
„Atlantyki”
 CENA ZA TUZIN RS. 16\$000 Z DOSTAWĄ DO DOMU
 Nie wahajcie się z zamówieniem!
 Tel. 790 - 791 Skład - Tel. 709